

Bruksela, dnia 13 kwietnia 2011 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 28/2011

JEDNOLITY RYNEK W UNII EUROPEJSKIEJ 12 PROJEKTÓW DLA JEDNOLITEGO RYNKU NA 2012 R.

W opinii Komisji Europejskiej jednolity rynek pozostaje centralnym elementem i główną siłą napędową gospodarki Unii Europejskiej. Stanowi również nasz największy atut w zmaganiu się z trwającym kryzysem gospodarczym. Mimo postępów dokonanych od czasu stworzenia jednolitego rynku w 1992 r., jego potencjał wzrostu nie został jeszcze w pełni wykorzystany. Jednolity rynek musi zatem wejść w nowy etap, tworząc podwaliny nowego wzrostu gospodarczego, który byłby bardziej ekologiczny i sprzyjający włączeniu społecznemu.

Celem przyjętego w dniu 13 kwietnia br. przez Komisję **Aktu o jednolitym rynku** jest uruchomienie dwunastu projektów służących ożywieniu jednolitego rynku do 2012 r. Wspomnianych dwanaście dźwigni wzrostu, konkurencyjności i postępu społecznego obejmuje różnorodne dziedziny – od mobilności pracowników po finansowanie MŚP i ochronę konsumentów, poprzez treści cyfrowe, system podatkowy i sieci transeuropejskie. Ich zadaniem jest ułatwienie życia wszystkim podmiotom działającym na jednolitym rynku: przedsiębiorstwom, obywatelom, konsumentom i pracownikom.

Przewodniczący Komisji Europejskiej, **Jose Manuel Barroso**, oświadczył: „Jednolity rynek zawsze był siłą napędową naszego rozwoju gospodarczego i dobrobytu. Bardziej niż kiedykolwiek przedtem stanowi nasz największy atut w obliczu kryzysu. 12 uruchamianych przez nas dzisiaj projektów pozwoli dać mu zdecydowany impuls, z którego skorzystają przedsiębiorstwa, pracownicy i konsumenci. Naszym celem jest silniejszy jednolity rynek w 2012 r.!”

Komisarz europejski odpowiedzialny za rynek wewnętrzny i usługi, **Michel Barnier**, dodał: „Dzisiejszy wniosek stanowi spójną odpowiedź na niedostatki rynku wewnętrznego, zawierającą model trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komisja wzywa wszystkie zainteresowane strony, przede wszystkim państwa członkowskie i Parlament Europejski, do zaakceptowania tego planu działania, poprzez jak najszybsze przyjęcie 12 kluczowych działań do 2012 r., co zwiększy szanse inicjatyw podejmowanych przez podmioty działające na jednolitym rynku, tak aby mogły one wszystkie skorzystać z możliwości, jakie ten rynek oferuje”.

- **Lista 12 dźwigni**

W oparciu o opinie zebrane podczas trwającej cztery miesiące debaty społecznej (ponad 850 opinii), jak również na podstawie opinii i konkluzji instytucji europejskich, Komisja zidentyfikowała 12 dźwigni służących stymulacji wzrostu gospodarczego i wzmocnieniu zaufania obywateli. Każdej z nich towarzyszy inicjatywa przewodnia, w stosunku do której Komisja zobowiązuje się przedstawić w ciągu najbliższych miesięcy wnioski, z nadzieją uzyskania ostatecznej zgody Parlamentu Europejskiego i Rady przed końcem 2012 r. Inne propozycje, towarzyszące każdej dźwigni, są również bardzo istotne; będą one mogły skorzystać z okazji stworzonej przez inicjatywę przewodnią, aby rozwijać się w tym samym co ona tempie, a czasem nieco wolniej.

1. Dostęp MŚP do finansowania

Jest to dźwignia o kluczowym znaczeniu dla ponad 20 milionów małych i średnich przedsiębiorstw europejskich, które – pozbawione finansowania – często mają trudności z zatrudnianiem, wprowadzaniem na rynek nowych produktów lub wzmocnieniem swojej infrastruktury. Chodzi więc o stworzenie wspólnego statusu funduszu kapitału podwyższonego ryzyka, który pozwoliłby funduszom mającym siedzibę w jednym państwie członkowskim inwestować w jakimkolwiek innym państwie członkowskim, dostarczając w ten sposób innowacyjnym MŚP finansowania i niezbędnej ekspertyzy po atrakcyjnej cenie.

2. Mobilność pracowników w obrębie jednolitego rynku

W 2009 r. 5,8 mln Europejczyków pracowało w innym państwie członkowskim, co odpowiada 2,5 proc. aktywnej zawodowo ludności Unii. Większa mobilność wykwalifikowanej siły roboczej podniosłaby konkurencyjność gospodarki europejskiej. Jest to problem tym bardziej palący, że wiele miejsc pracy dla wysoko

wykwalifikowanych osób nie jest nadal obsadzonych. Aby zlikwidować przeszkody administracyjne wciąż utrudniające Europejczykom pracę tam gdzie pragną, chcemy zmodernizować zasady uznawania kwalifikacji zawodowych, upraszczając procedury, dokonując przeglądu problematyki zawodów regulowanych oraz wzmacniając zaufanie i współpracę pomiędzy państwami członkowskimi, w szczególności dzięki wprowadzeniu europejskiej legitymacji zawodowej.

3. Prawa własności intelektualnej

Własność intelektualna jest tak samo ważna, jak surowce czy baza przemysłowa: zależy od niej od 44 do 75 proc. zasobów przedsiębiorstw europejskich. Jest to porównywalna zaleta Unii o ogromnej wadze. Zatem kluczowe znaczenie dla konkurencyjności europejskiej ma ustanowienie ochrony wynalazków jednolitym patentem w jak największej liczbie państw członkowskich, przy czym celem jest wydanie pierwszych jednolitych patentów w 2013 r.

4. Konsumenci jako podmioty jednolitego rynku

Aby podnieść zaufanie konsumentów do jednolitego rynku, należy zagwarantować im prawa. Obejmuje to w szczególności rozpowszechnienie alternatywnego rozstrzygnięcia sporów i wprowadzenie środków odwoływania się innych niż postępowanie sądowe. Konsumenci będą mieli w ten sposób do dyspozycji rozwiązanie, które jest prostsze, szybsze i tańsze. Ma to zasadnicze znaczenie dla handlu elektronicznego - zwiększenie zaufania konsumentów do transgranicznego handlu elektronicznego wygenerowałoby zysk ekonomiczny szacowany na 2,5 mld euro.

5. Usługi: wzmocnienie normalizacji

Usługi są siłą napędową tworzenia miejsc pracy w Europie: w latach 1998-2008, kiedy wzrost UE wynosił średnio 2,1 proc. rocznie, sektor usług odnotowywał średni wzrost roczny wynoszący 2,8 proc. Zatrudnienie w tym sektorze wzrastało o 2 proc. rocznie, w porównaniu z 1 proc. w odniesieniu do całej gospodarki. W celu umocnienia tego atutu Komisja proponuje przeprowadzić przegląd prawodawstwa w zakresie europejskiego systemu normalizacji, tak by objąć nim również usługi, a procedury normalizacji uczynić bardziej efektywnymi, skutecznymi i włączającymi.

6. Wzmocnione sieci europejskie

Sieci transportowe, energetyczne i sieci łączności elektronicznej można porównać do kręgosłupa jednolitego rynku. Wydajne infrastruktury sprzyjają bowiem szybkiemu swobodnemu przepływowi osób, towarów, energii i danych przy rozsądnych kosztach. Komisja przyjmie przepisy dotyczące infrastruktury energetycznej i transportowej w celu określenia strategicznych projektów o znaczeniu ogólnoeuropejskim.

7. Jednolity rynek cyfrowy

Wzmocnienie zaufania do transakcji elektronicznych jest niezbędnym warunkiem rozwoju wewnętrznego rynku cyfrowego, z którego korzyści będą mogli w pełni czerpać obywatele, przedsiębiorstwa i organy administracji. Europa potrzebuje przepisów zapewniających wzajemne uznawanie elektronicznej identyfikacji i elektronicznego uwierzytelniania na całym swoim terytorium oraz zmiany dyrektywy w sprawie podpisów elektronicznych, tak, aby możliwy był pewny i neutrudniony kontakt elektroniczny.

8. Przedsiębiorczość społeczna

Niektóre przedsiębiorstwa decydują się, oprócz działalności nakierowanej na uzasadnione osiągnięcie zysku finansowego, na realizację celów służącym interesom ogólnym, rozwojowi społecznemu, celów etycznych lub ekologicznych. Jest to sektor generujący rozwój gospodarczy i wzrost zatrudnienia. Wspierając go, należałoby móc w pełni wykorzystać doskonałą dźwignię finansową, jaką jest europejski sektor zarządzania aktywami. Zaproponujemy stworzenie europejskich ram funduszy wspólnego inwestowania, które służyłyby spotęgowaniu efektu istniejących inicjatyw krajowych, otwierając tym funduszom możliwości, jakie stwarza jednolity rynek.

9. Podatki

Przepisy podatkowe w UE przestały być dostosowane do realiów jednolitego rynku XXI wieku oraz do wyzwań związanych ze zrównoważonym rozwojem. Nie stanowią wystarczającej zachęty do przyjmowania praktyk energooszczędnych i bardziej przyjaznych dla środowiska. Komisja wnosi zatem już dzisiaj o dokonanie przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii w celu zapewnienia równego traktowania różnych źródeł energii, tak aby lepiej uwzględniać zawartość energii produktów, jak również ich emisje dwutlenku węgla.

10. Więcej spójności społecznej w ramach jednolitego rynku

W celu wzmocnienia spójności w Europie Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy zmierzający do wzmocnienia stosowania dyrektywy w sprawie delegowania pracowników, by zapobiegać wszelkim nadużyciom lub niewłaściwej interpretacji przepisów oraz nakładać sankcje. Komisja przedstawi również wniosek w sprawie wyjaśnienia kwestii korzystania z podstawowych praw społecznych w ramach stosowania swobód gospodarczych.

11. Otoczenie regulacyjne przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwa zbyt często widzą w jednolitym rynku źródło przeszkód i braku możliwości. Należy uprościć im życie, zmniejszając przeszkody regulacyjne i administracyjne. W tym celu Komisja proponuje przegląd dyrektyw w sprawie standardów rachunkowości w odniesieniu do obowiązków sprawozdawczości finansowej oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych, w szczególności tych, z którymi borykają się MŚP.

12. Rynek zamówień publicznych

Organy władzy publicznej wydają około 18 proc. PKB UE na zakup dóbr, usług i zlecenie robót. Stanowi to bardzo istotną dźwignię wzrostu gospodarczego. Ustawodawstwa europejskie i krajowe otworzyły rynek zamówień publicznych na ucziwą konkurencję, czego wynikiem było zaoferowanie obywatelom lepszej jakości po niższej cenie. Komisja proponuje zmodernizowanie tych ram prawnych w celu przyjęcia zrównoważonej polityki wspierającej popyt na dobra i usługi przyjazne dla środowiska, odpowiedzialne społecznie i innowacyjne oraz w celu zaoferowania prostszych i bardziej elastycznych procedur instytucjom zamawiającym, jak również zapewnienia łatwiejszego dostępu do tego rynku małym i średnim przedsiębiorstwom.

- **Kolejne kroki**

Z końcem 2012 r. Komisja podsumuje stan wykonania niniejszego planu działania oraz przedstawi program na kolejny etap. Wnioski zostaną wzbogacone szeroko zakrojonym badaniem ekonomicznym, którego wyniki pozwolą zidentyfikować nisze istniejącego i niewykorzystanego potencjału wzrostu oraz wyłonić, w stosownych przypadkach, nowe dźwignie wzrostu.

- **Więcej informacji:**

⇒ **Akt o jednolitym rynku (Single Market Act) COM (2011) 264 - wersja angielska:**
http://ec.europa.eu/internal_market/smact/docs/20110413-communication_en.pdf

⇒ **Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia: europejski wkład w pełne zatrudnienie COM (2010) 682:**

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0682:FIN:PL:PDF>

Sprawozdanie: <http://www.senat.gov.pl/k7/ue/inne/2010/097.pdf> (punkt 26)

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.